

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Motion 2008:26 av Håkan Jörnehed m fl (V) om att landstinget ska erbjuda samtalsstöd för transpersoner

Föredragande landstingsråd: Birgitta Rydberg

Ärendet

Motionärerna föreslår att landstinget ska erbjuda professionellt samtalsstöd till transpersoner.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att ta upp överläggningar med Psykhälsan om att utöka deras uppdrag att även omfatta samtalsstöd för hela gruppen transpersoner

att i övrigt anse motionen besvarad.

Transpersoner ska i princip kunna erbjudas professionellt samtalsstöd inom primärvården och inom vuxenpsykiatri. Men då kunskaperna om transpersoner är begränsade inom den ordinarie sjukvården bör den vuxenpsykiatriska specialistmottagningen Psykhälsan kunna erbjuda ett bättre stöd. Psykhälsan vänder sig för närvarande till homo- och bisexuella män samt till kvinnor med svårigheter kopplade till sin sexuella läggning. Mottagningens verksamhet omfattar även primär- och sekundär HIV – prevention.

.

Bilagor

1	Motion 2008:26	
2	Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande	2009-02-12
3	Hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltnings tjänsteutlåtande	2008-10-01

LS 0806-0591

Transpersoner som är bisexuella och homosexuella kan redan idag vända sig till Psykhälsan. Transsexuella har möjlighet att få samtalsstöd vid Mottagningen för könsbytesutredningar på Karolinska Universitetssjukhuset – Huddinge.

Landstingsstyrelsen vill framhålla att någon särskild vårdenhet för professionellt samtalsstöd inte ska inrättas för gruppen transpersoner. Samtalsstöd bör istället erbjudas inom det ordinarie vårdutbudet.

Landstingsstyrelsen anser därför att det är viktigt att överläggningar tas upp med Psykhälsan om att erbjuda professionellt samtalsstöd till hela gruppen transpersoner, d v s inte enbart homo- och bisexuella utan även hela gruppen transvestiter. Transsexuella får fortsatt stöd på mottagningen för könsbytesutredningar. Eventuellt behov av ändringar i ersättningsystemet tas upp i dessa överläggningar. Samråd ska ske med bl.a Transvestitföreningen FPE-S och RFSL.

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 25 februari 2009.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 17 mars 2009.

Vid behandlingen i landstingsstyrelsen yrkades bifall dels till landstingsrådsberedningens förslag, dels till V-ledamoten och tjänstgörande MP-ersättarens förslag med instämmande av S-ledamöterna.

Landstingsstyrelsens beslut fattades utan omröstning.

V-, MP- och S-ledamöterna reserverade sig:

”Vänsterpartiet och Miljöpartiet föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* bifalla motionen, *att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att ta upp överläggningar med Psykhälsan om att utöka deras uppdrag att även omfatta samtalsstöd för hela gruppen transpersoner

Vi anser att förslaget om att landstinget ska erbjuda samtalsstöd för transpersoner är tillgodosett genom majoritetens välvilliga behandling av motionen. Det enda rimliga vore därför att bifalla motionen. Det kommer att innebära att man för första gången inom ramen för sjukvårdsutbudet kommer att kunna erbjuda transpersoner samtalsstöd. Då transpersoner är en väldigt osynliggjord och inte sällan stigmatiserad grupp anser vi det vara en särskilt viktig signal från Sveriges största landsting att vi är överens om att bifalla motionen.”

Ärendet och dess beredning

Håkan Jörnehed m fl (v) har i en motion (bilaga), väckt den 10 juni 2008, föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* landstinget ska förstärka sjukvårdsutbudet med en ny enhet eller erbjuda professionellt samtalsstöd för transpersoner inom ramen för det ordinarie sjukvårdsutbudet.

Yttranden har inhämtats från landstingsdirektören och hälso- och sjukvårdsnämnden.

LS 0806-0591

Landstingsdirektören har lämnat yttrande i tjänsteutlåtande den 12 februari 2009 (bilaga).

Hälso- och sjukvårdsnämnden har den 21 oktober 2008 överlämnat förvaltningens tjänsteutlåtande (bilaga).

S-ledamöterna reserverade sig till förmån för sitt förslag att bifalla motionen.

V-ledamoten reserverade sig till förmån för sitt förslag att bifalla motionen.

Mp-ledamoten lät anteckna följande särskilda uttalande:

”Miljöpartiet anser att det är viktigt att landstinget kan erbjuda professionellt stöd till transpersoner. Psykhälsan är en lämplig vårdgivare som skulle kunna få ett tilläggsuppdrag. Ett sådant förslag kommer att finnas med i miljöpartiets budget för 2009.”

Bilagor

Motion 2008:26

En transvestit - en transperson - är först och främst en människa. En transvestit är en person som helt eller delvis använder sig av det andra könets uttryck för att må bra. Det är möjligen ovanligt men inte onormalt. Transvestism finns i alla kulturer världen över och är känt genom historien. Det förekommer oberoende av kön, även om det oftast blir mer uppmärksammat bland män än bland kvinnor.

Även om kunskapen ökat och inställningen till transpersoner förändrats under åren och acceptansen ökat, finns det ändå ett behov av samlat stöd inom ramen för sjukvårdsutbudet.

Vissa delar inom vården arbetar i dag aktivt med att erbjuda och ökar sin hbt-kompetens för homo- och bipersoner. Men transpersoner och kunskapen om deras liv och livsvillkor är tyvärr ofta eftersatt eller till och med osynliggjort. Behovet är antagligen stort av ett professionellt samtalsstöd med kunskap om transpersoner. I en storstadsregion som Stockholm finns med stor sannolikhet ett stort antal transpersoner som sökt sig till storstadens anonymitet och acceptans. Därför är det än mer angeläget att Stockholms läns landsting erbjuder professionellt samtalsstöd för transpersoner. Förslagsvis inrättas en ny mottagning eller så bygger man vidare och utökar uppdraget/beställningen i den redan befintliga verksamheten.

Förslag till beslut

Landstingsfullmäktige föreslås besluta

att Stockholms läns landsting ska förstärka sjukvårdsutbudet med en ny enhet eller erbjuda professionellt samtalsstöd för transpersoner inom ramen för det ordinarie sjukvårdsutbudet

Håkan Jörnehed

Birgitta Sevefjord

Jan Strömdahl

Maj-Len Eklund

Gunilla Roxby Cromvall

Necla Bora

Thomas Magnusson

Mats Skoglund

Sverre Launy

Bekir Uzunel

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

Förvaltningens synpunkter

Transpersoner i bemärkelsen *transvestiter* omfattas idag av den ordinarie sjukvården, där tillgång till samtalsstöd finns inom både primärvården och vuxenpsykiatri. Då kunskapen om transvestism emellertid är begränsad i hälso- och sjukvården, och då det sannolikt finns vissa fördomar mot gruppen, torde primärvård och vuxenpsykiatri idag inte kunna erbjuda ett adekvat samtalsstöd till de flesta transvestiter.

En möjlighet är att transvestiter erbjuds samtalsstöd vid den vuxenpsykiatriska specialistenheten Psykhälsan. I dess uppdrag sägs att "Psykhälsan är en öppenvårdsmottagning med psykosocial samt psykoterapeutisk inriktning som vänder sig till homo- och bisexuella män och kvinnor med svårigheter kopplade till den sexuella läggningen. Verksamheten omfattar även primär- och sekundär HIV-prevention."

De flesta transvestiter är heterosexuella, andra bisexuella eller homosexuella, enligt Transvestitföreningen FPE-S. De som är bisexuella eller homosexuella kan alltså redan idag vända sig till Psykhälsan.

Transpersoner i bemärkelsen *transsexuella* kan redan idag erbjudas samtalsstöd vid Mottagningen för könsbytesutredningar på Huddinge sjukhus.

Hälso- och sjukvårdsnämnden kan - inom ramen för sitt beställaruppdrag - påverka innehållet i det uppdrag som Psykhälsan har. Förslaget i motionen kan härvid beaktas.

Miljökonsekvenser av beslutet

Beslutet medför oförändrade konsekvenser för miljön.

Hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltnings tjänsteutlåtande

Förvaltningens synpunkter

Motionären föreslår att landstinget skall erbjuda samtalsstöd till transpersoner, och tillägger att det handlar om personer som ”helt eller delvis använder sig av det andra könets uttryck för att må bra”. Motionären nämner också ordet ”transvestit” som synonym till ordet ”transperson”; motionen avser alltså personer som klär sig i motsatt köns kläder. Ordet ”transperson” kan emellertid också avse personer som efter utredning och operation bytt kön; de kallas vanligen ”transsexuella”.

Transpersoner i bemärkelsen transvestiter omfattas idag av den ordinarie sjukvården, där tillgång till samtalsstöd finns inom både primärvården och vuxenpsykiatri. Då kunskapen om transvestism emellertid är begränsad i hälso- och sjukvården och då det sannolikt finns vissa fördomar mot gruppen, torde primärvård och vuxenpsykiatri idag inte kunna erbjuda ett adekvat samtalsstöd till de flesta transvestiter.

En möjlighet är att transvestiter erbjuds samtalsstöd vid den vuxenpsykiatriska specialistmottagningen Psykhälsan. I dess uppdrag sägs att ”Psykhälsan är en öppenvårdsmottagning med psykosocial samt psykoterapeutisk inriktning som vänder sig till homo- och bisexuella män och kvinnor med svårigheter kopplade till den sexuella läggningen. Verksamheten omfattar även primär- och sekundär HIV-prevention”.

De flesta transvestiter är heterosexuella, andra bisexuella eller homosexuella, enligt Transvestitföreningen FPE-S. De som är bisexuella eller homosexuella kan alltså redan idag vända sig till Psykhälsan.

Transpersoner i bemärkelsen transsexuella kan redan idag erbjudas samtalsstöd vid Mottagningen för könsbytesutredningar på Huddinge sjukhus.

Någon speciell enhet för målgruppen bör inte inrättas, utan en lösning bör sökas inom ramen för dagens vårdutbud. Förvaltningen föreslås därför ges i uppdrag att samråda med Psykhälsan om att även gruppen transvestiter inkluderas i Psykhälsans målgrupp. Därvid bör samråd även ske med transvestiternas förening. Frågan om eventuell ändring av ersättningen till Psykhälsan bör också diskuteras i detta sammanhang.

Miljökonsekvenser av beslutet

Beslutet medför följande konsekvenser för miljön: Oförändrad.